

Jan Verweij

17-10-1921 (23 jaar)

Tijdens het bombardement: Herenweg 1, later onder de kerktoeren bij de Lobbendijk

Beroep: Wagenmaker

Ik was 23 en werkte bij mijn vader op de wagenmakerij aan de Herenweg. Het was 10 uur geweest en dus was het tijd om koffie te drinken. Dat deed ik met mijn broer, vader, moeder en mijn toekomstige vrouw. Terwijl we koffie dronken viel ineens met een klap een stuk steen door een ontluichtingsluik in de keuken. We schrokken ons rot. We hoorden het geluid van vliegtuigen. Mijn broer ging naar buiten en kwam terug met de mededeling dat het huis van Roskam elders op de Herenweg helemaal plat lag. Mijn vrouw stelde voor dat we naar haar ouderlijk huis op de Loerikseweg zouden gaan, even buiten het dorp. Dat is achteraf onze redding geweest.

We tilden mijn moeder op, die niet kon lopen, en sleepten haar naar het Plein. Toen we de Lobbendijk overstaken riep een Duitser ons die daar op zijn buik lag, dat we konden schuilen. Na enkele minuten gingen wij weer toch verder. In de lucht zag ik een vliegtuig brullend naderen vanuit het noorden. Het vliegtuig vloog lager dan de kerktoeren, op zo'n 40 meter hoogte. Het vliegtuig schoot een raket af en tegelijkertijd liet deze een rookwolk achter. Het geluid van deze tweede aanval was oorverdovend. Toch waren het lichte bommen die werden afgeschoten. Geen zware bommen die werden gedropt.

Toen we op het Plein liepen, bij het huidige restaurant de Roskam keek mijn broer achterom. „Ons huis staat ook in de brand”, zei hij. De vlammen kwamen aan alle kanten eruit. We hadden lijnolie in de werkplaats.

Mijn moeder hebben we halverwege de Loerikseweg bij iemand gebracht. Mijn broer, vader en ik zijn daarna teruggegaan naar ons huis. De bombardementen waren toen afgelopen. Op het Plein was de school in puin geschoten. Daar waren zo'n 50 soldaten gehuisvest. Vaak jongens van 14 tot 16 jaar, die werden ingezet om de wacht te houden. De oudere mannen moesten vechten aan het front.

Een Duitse soldaat van zo'n 14 jaar was tientallen meters uit de school geslingerd. Die lag daar dood te gaan. In doodsnood riep hij zijn moeder. Ik hoor hem nog roepen: „Mutti, Mutti, Hilfe”. Ja, daar heb ik later nog wel eens aangedacht. Ineens uit het niets was er een verpleegster. Ik had haar nog nooit gezien. Ze knipte zijn kleding door en zei. "O daar kan ik niets aan doen."

Bij ons huis aangekomen was er niet veel over. Mijn vader probeerde binnen te komen om het geld van het bedrijf te pakken, maar dat was geplunderd. We hebben nooit geweten door wie.

Terugkijkend waren we blij dat we er nog waren. We waren precies op tijd weg. Waren we naar de kelder gevlucht, dan waren we de klos geweest. In totaal duurde het bombardement tien minuten. Tussen de eerste en tweede aanvalsgolf zat hooguit 5 minuten.

De vliegtuigen maakten een navigatiefout. Ze zochten het witte huis van de generaal dat 200 meter verder aan de Herenweg was, maar verscholen lag tussen de bomen. Alle witte huizen werden beschoten. De generaal was zo'n 2 maanden in Houten, maar we hebben hem nooit gezien. Na het bombardement was hij snel vertrokken.